

Referat Rundebordskonferanse om universell utforming av digitale læremidler 20. september 2023

1. Innledning og forventninger

Likestillings- og diskrimineringsombud Bjørn Erik Thon: Det er nå ett år siden vi arrangerte den første rundebordskonferansen om universell utforming av digitale læremidler. Det startet med et ønske om å få til en endring for å bøte på manglende universell utforming av læremidler. Vi har kommet et stykke siden den første rundebordskonferansen høsten 2022. Det viktigste er ikke hva som skjer på konferansene, men det som skjer imellom hver konferanse. Men nå er vi utålmodige. Blindeforbundet skal lansere en rapport i morgen, og den viser at mange blinde og svaksynte klarer seg bra, men at det også er store utfordringer. Mye starter i skolen, og derfor er det så viktig å få til læremidler som alle kan bruke. Vi gleder oss til i dag og å høre hva som har skjedd siden sist, og blant annet om strategien fra Kunnskapsdepartementet og KS. UU-tilsynet fikk ikke til å komme, men det blir delt ut et notat som direktør i UU-tilsynet, Malin Rygg, har skrevet.

Barneombud Inga Bejer Engh: Vi har store forventninger nå. I dag må vi ha en konkret diskusjon om hva vi gjør. Ombudene har flere ganger sagt at vi ønsker en godkjenningsordning. Mange kommuner mangler den nødvendige kompetansen, og dette har blitt tydelig fra det Oslo kommune har fortalt. Det er positivt med strategien fra Kunnskapsdepartementet og KS. Strategien adresserer det som er utfordringene og situasjonen, og det vil være særlig interessant å høre mer fra departementet og KS om tiltakene, spesielt tjenestekatalogen og støttetjenesten. Dette er tiltak som kan svare på behovet, men det kommer helt an på hvordan de utformes. Hva innebærer en tjeneste som skal støtte kommunene? Tiltakene har potensiale, men er utformet litt for diffust i strategien. Det blir også interessant å høre om progresjonen. Ifølge departementet kommer det ikke mer penger til dette, men det trengs mer ressurser. Hvor gamle er de barna som går på skolen i dag når læremidlene er på plass? Nå skal Barneombudet og staten i gang med den 7. rapporteringen til FN på Barnekonvensjonen, og på saklisten fra barnekomitéen står tilrettelagte læremidler for barn. Også CRPD-komiteen er opptatt av dette.

Statssekretær i Kunnskapsdepartementet Sindre Lysø: Takk for muligheten til å delta på konferansen. Dette er et godt og nyttig forum for å diskutere disse problemstillingene. Det kan bli mye detaljer, men vi er også opptatt av å se helheten og det overordnede målet: en norsk fellesskole der alle elever uavhengig av bakgrunn og funksjonsevne skal kunne lykkes. Derfor syns vi dette arbeidet er veldig viktig og derfor setter vi dette arbeidet høyt. Vi har laget strategien om digitaliseringen i skole og barnehage sammen med KS for at vi over tid skal få til en langsiktig løsning. Det er et godt samarbeid med KS og departementet. Vi mener tiltakene er gode, og vil lette arbeidet fremover. Vi er langt fremme på digitaliseringen i Norge, men innfasingen av digitale virkemidler i skolen har kanskje på noen områder gått litt for fort. Hva bidrar til å styrke læringen? Det er læring som skal ligge til grunn for de valgene vi skal ta. Det gjør at vi må bevilge oss tid og penger for å evaluere virkemidlene. Etter innspill fra kommunene skal strategien løse tre utfordringer: informasjonssikkerhet, personvernutfordringer og universell utforming av læremidler.

Noe av grunnen til at strategier er overordnet, er å sikre mulighet til å ha gode innspillsrunder for å sikre at vi svarer på det som er behovene. Når det gjelder utformingen av støttetjenesten vil vi legge opp til en prosess som skal involvere bredt slik at alle hensyn er tatt med. Altså kommer støttetjenesten til kommunene til å måtte utredes nærmere. Når det gjelder tjenestekatalogen, må det understrekes at det ikke er aktuelt med en sentral godkjenningsordning. Det er mange problemer knyttet til en slik løsning, blant annet knyttet til at vi ønsker at lærerne skal ha metodefrihet for å gi

elevene best mulig læring til elevene. Men det er samtidig viktig å sikre at læremidlene og verktøy som brukes er universelt utformede og tilpasset elevenes behov. Tjenestekatalogen kan svare på dette behovet. Bevilgningene til læremidler: Midlene kommer godt med og vil kunne innebære. Strategien skal gå over lang tid, men også vi er utålmodige med å komme i gang med arbeidet – støttetjeneste og tjenestekatalog står derfor høyt på prioriteringslista. Departementet kan ikke løse dette alene, og det vil fortsatt være nødvendig med et samarbeid med mange aktører i det videre arbeidet for å få til gode løsninger.

2. Hva gjøres nå, hva er utfordringer og hva bør gjøres fremover?

Strategi om digitalisering i skole og barnehage og tiltakene støttetjeneste og tjenestekatalog
Geir Ottestad fra Kunnskapsdepartementet og Lene Karin Wiberg fra KS: Presentasjon av strategien: Slik det er i dag er det ikke likeverdig tilgang til læremidler. Vi ønsker ikke et likt tilbud av læremidler på grunn av metodefriheten for lærerne, men vi ønsker inkludering og likeverdige vilkår for tilbudet av læremidler for alle elever. Vi må igjen understreke at vi ikke skal ha en godkjenningsordning. Dette henger blant annet sammen med anskaffelsesregelverket. Uansett skal alle læremidler oppfylle regelverket – dette kan vi snakke om, men det er læreren som skal velge læremidler. I strategien er det satt ambisjoner for hvert kapittel, og tiltak for å nå ambisjonene. Vi ønsker blant annet å videreføre dagens tilskuddsordning for læremidler der det ikke er grunnlag for kommersiell utvikling – dette er et viktig punkt. Når det gjelder punktet om at vi skal vurdere å styrke Statped har vi allerede fulgt opp dette ved at Statped nå er styrket.

KS har også noen tiltak som de skal ha særlig ansvar for: bidra til samhandling mellom kommunal sektor, statlig aktører og leverandører. KS bidrar allerede gjennom ulike nettverk for å hjelpe kommunesektoren. Tiltak knyttet til anskaffessiden er den foreslåtte støttetjenesten og tjenestekatalog. Kunnskapsdepartementet har gitt (Udir?) i oppdrag å utrede en støttetjeneste til kommuner – vi er opptatt av veilederfunksjonen en slik støttetjeneste skal ha. Vi holder på å sjekke og teste bla. WCAG-krav. Det kommer til å koste penger og dette må utredes nærmere, noe som vil ta tid. Men vi får en støttetjeneste på sikt.

Tjenestekatalogen skal vise hvilke læremidler som er tilgjengelig for lærere. Udir har prioritert dette, og er i ferd med å ferdigstille en rapport om tjenestekatalogen.

Tiltakene er også avhengig av standardiseringsarbeidet. Vi kan ikke bare vente på en tjenestekatalog og støttetjeneste, det er mange tiltak som kan hjelpe på situasjonen frem til tjenestekatalog og støttetjeneste er på plass.

Presentasjonen vedlagt

Jørgen Natvig (Osloskolen): Det er gode ambisjoner i strategien, og vi støtter beskrivelsene som vi kjenner oss igjen i. Men vi er engstelige for at dette tar tid. Vi er utålmodige, hva gjør vi i mellomtiden? Det er viktig å involvere alle aktørene for å sikre at tiltakene svarer til behovene til skolene, elevene og lærerne. Det hviler et altfor stort ansvar for kommunene i dag. Vi er ikke bekymret for at en tjenestekatalog vil begrense lærernes metodefrihet, det vil heller forenkle arbeidet. Vi mener også man må se på mulighetene for å utvide det juridisk handlingsrommet hvis det er slik at det er nasjonalt regelverk som står i veien. Leverandørene har et større og annet fokus nå enn tidligere. Det er enklere med dialog og samarbeid med leverandørene. Vi stiller krav til universell utforming og tilgjengelighetserklæring ved anskaffelser, men vi har ikke kapasitet, kompetanse eller tid til å gjøre fullstendige tester/kontroller av alle læremidler. Vi gjør stikkprøver, men måten vi må gjøre dette på er å ansvarliggjøre leverandørene til å ha kontroll på om kravene er oppfylt. I tillegg til læremidler brukes også andre løsninger, bl.a. apper, hvor vi også jobber med å

kreve tilgjengelighetserklæring for apper. Det vil prege arbeidet vårt videre denne høsten, men det er komplisert, blant annet pga. utenlandske aktører osv.

Likestillings- og diskrimineringsombud Bjørn Erik Thon: Det er tre tiltak må virke sammen: støttetjenesten, standardiseringsarbeid og tjenestekatalog.

Øystein Nilsen (Udir): Det er jo vi som skal gjøre alt dette. Hurtigsporet er standardarbeidet og leverandørens implementering av løsninger underveis – hvor raskt bransjen klarer å gjøre noe med sine produkter. Tjenestekatalog og støttetjeneste er mer komplekse spor som krever samhandling mellom veldig mange aktører, bl.a. kommuner og staten.

Støttetjenestearbeidet tar nok et års tid å utrede. Vi må få en utredning som det er mulig å ta beslutninger ut fra. Mange av de i dette rommet vil involveres i denne utredningen. Det er viktig å få ned trykket på kommunene.

Når det gjelder tjenestekatalog har vi gjort en pilot 1. Det kan potensielt gjøres veldig komplekst og vanskelig. Vi holder på å skrive anbefalinger til Kunnskapsdepartementet nå, de kommer snart. Universell utforming handler ikke bare om tekniske krav, men også om kompetanse. Lærerne må drive med universell opplæring. I mai ga vi ut en kompetansepakke om universell undervisning. Dette er også et viktig spor fordi det har mye å si i praksis at lærerne har kompetanse til hvordan de skal legge opp undervisningen slik at det er universelt utformet. Udir jobber også med standardiseringsarbeid på systemnivå slik at det også blir universell utforming på eksamen osv.

Eva Kirkevik (Bergen kommune): Jeg har selv jobbet mye med testing. Testing er evighetsjobb, og vi jobber med å legge mer ansvar over på leverandørene. Jeg er enig i at vi ikke kan ha en godkjenningsordning fordi universell utforming er ferskvare. Det kan være dumt å sette godkjentstempel på noe fordi produktet og kravene endres hele tiden. Vi må ha gode rutiner på å holde det oppdatert til kravene til enhver tid. En godkjenning er kun et øyeblikksbilde. Vi bør heller jobbe med kvalitetskriterier som leverandørene må svare på.

Presenterer forslag til hva en støttetjeneste og tjenestekatalog kan være, se vedlagt presentasjon.

Respons fra sivilt samfunn

Mette Bævre og Siri Smedsrud (Foreldre til blinde barn): UU-tilsynets har hatt tilsyn med læremidler i seks kommuner – alle kontrollene avdekket feil med læremidlene som går utover elevene. Det skaper utenforskap og er ikke blitt noe bedre på de siste årene. Viser frem en demonstrasjonsvideo av et læremiddel som er klagt inn til Diskrimineringsnemnda, men nemnda har lagt til grunn at feilene er rettet. Udirs kompetansepakke om inkluderende praksis sier at alle skal ha tilgang til fellesskapet, kan samarbeide med andre, får læringsutbytte sosialt og faglig, og opplever å bli anerkjent og akseptert. Ingen av disse tingene er mulig for blinde og svaksynte barn i dag. Udir er opptatt av tidlig innsats og kartleggingsprøvene skal prøve å fange opp de som trenger ekstra hjelp. I flere fag er disse obligatoriske for alle elever, men kartleggingsprøvene er ikke universelt utformet. Prøvene er lagt opp slik at de utestenger flere elevgrupper. Nasjonale prøver skal være et hjelpemiddel for å finne ut hvordan elevene ligger an faglig, og skal gi grunnlag for en underveisvurdering. Men heller ikke de nasjonale prøvene er universelt utformet. En rapport fra 2022 om synstap og psykisk helse dokumenterer sammenhengen mellom arbeidsdeltakelse og psykisk helse – færre med synstap er i arbeid, og vi er redde for hvordan statistikken på arbeidslivsdeltakelse for denne gruppa vil utvikle seg med det utdanningssystemet vi har i dag. De som er i jobb med synstap i dag er middelaldrende menn, men de har vært gjennom et helt annet utdanningsløp. Blinde barn blir diskriminert i dag, og vi må ha noen strakstiltak – vi har ikke mer tid å miste.

Presentasjonen vedlagt

Terje Andre Olsen (Norges Blindforbund): Diskrimineringssakene og tilsynene blir veldig isolert til akkurat det de tester. Problemet kommer til å løse seg på lang sikt, men jeg er opptatt av det på nært hold. Barn opplever å ikke få utdanninga si mens vi finner en løsning på lang sikt. Det får ikke samme konsekvenser av lovbrudd når det skjer mot denne gruppa sammenlignet med andre. Vi må være strengere med leverandørene.

Isabel Engan (Hørselshemmedes landsforbund): Det er viktig med slike arenaer som dette. Når det gjelder dette med metodefrihet for lærerne er det slik at læreren ikke bare benytter seg av læremidlene man har, men også andre ting som å vise en video i undervisningen. Da faller mange fra fordi det for eksempel ikke er teksten eller bakgrunnsstøy. Alt må være teksten som et minimum. Ellers enig i det Eva Kirkevik trakk frem.

[Forleggerforeningen og IKT Norge](#)

Forleggerforeningen og IKT Norge deler erfaringer fra workshopen.

Forleggerforeningen: Vi har et samfunnsansvar som utviklere av digitale læremidler, og ønsker å takke dette forumet som har gjort at vi har bygget noen plattformer der aktørene kan samarbeide. IKT Norge og forleggerforeningen hadde en workshop der det var 41 deltakere fra 17 virksomheter, blant annet Statped, UU-tilsynet, KS og Udir. Vi mottok 30 eksempler på problemstillinger virksomhetene ikke har klart å løse. Det er ikke egne krav til oppgaver i WCAG, så man må følge kravene som gjelder for skjemaer. Vi fikk gode diskusjoner på tvers av virksomheter og kompetanser, men de fleste casene forble uløst. Hvordan skal vi komme oss videre nå? Det er ikke alltid at løsningen er å spørre en som er blind – ulike folk vil ha ulike preferanser og det er ikke sikkert at de samsvarer med WCAG. Vi savner en mer aktiv og veiledende deltakelse fra UU-tilsynet.

Lena Beate Hamborg (Aftenposten Junior skole): Vi var en av de som UU-tilsynet testet. Vi har et lese- og lyttetilbud til barn, men ved siden av blinde og svaksynte er det også en annen gruppe vi brenner for – barn med ADHD og dysleksi. Ved brudd på kravene til universell utforming blir løsningen at det blir dårligere for barn med dysleksi og ADHD. Tegneserier har feks blitt fjernet. Vi syns universell utforming er kjempeviktig, men vi må ikke drive med teknologisk diskriminering. Vi har måttet fjerne podcaster fordi det ikke fungerer for nettbrett før 2020. Pedagogikk og funksjonalitet er viktig. Den eneste kommunikasjonen med UU-tilsynet vi har er maskinlesning.

Hva gjør vi når vi ikke får det til?

- Må vi fortsette å fjerne innhold som er bra for mange? Hva med alternativer – kan vi tilby det og må det være en del av samme produkt? Er det rom for unntak? Kan noen hjelpe oss?
- Hovedløsning – Quizlet og Kahoot! er definert som ikke hovedløsning. Vi sliter med å forstå definisjonen av hovedløsning
- Uforholdsmessig byrde – om det har liten effekt har betydning i følge Idl.

Vi håper støttetjeneste kan være en veiledning for oss. Vi ber om å slippe å fjerne innhold som er bra for mange. Alternativer og unntak bør godtas i særtilfeller og vi ber om forståelse for at oppgaver ikke er skjemaer, bedre dialog med UU-tilsynet, pedagogikk i sentrum og bedre samordning av universell utforming i opplæringssektoren.

Likestillings- og diskrimineringsombud Bjørn Erik Thon: Vi minner om at UU-tilsynet ikke er her for å forsvare seg. Vi deler ut notatet fra UU-tilsynet etterpå.

[Standard Norge/ standardiseringskomiteen](#)

Haakon Heyerdal og Yngvar Nordberg: Blant aktørene er det stor vilje til endring, men også mye frustrasjon. Standardiseringskomiteen er bredt sammensatt. Deltakere er representanter fra næringslivet, leverandører, akademia osv. Målet med standardiseringen er å øke bevissthet og kunnskap og å bedre tilgjengeligheten. Ifølge rapporten fra Oslo Economics er det behov for veiledning om regelverket. Vi jobber med en slik veiledning nå, arbeidet er ikke helt ferdigstilt, men det er på oppløpssida nå. Standardisering tar tid, men denne veilederen er jobbet frem raskere enn det som er normalt. Vi har ukentlige møter, bransjen har også hatt tilsyn som har forsinket arbeidet med veilederen noe. Det finnes ikke en oppskrift på å lage gode læremidler. Veilederen skal rette seg mot flere grupper – både til skoleeiere, lærere, foresatte, designere, utviklere og redaktører. Det er ikke gjort i en håndvending. Nøkkelen ligger i å snakke med hverandre.

Statped: For å gjøre vårt arbeid er vi avhengige av at universell utforming av læremidlene er på plass. Det er likevel ikke sikkert læremidler som er universelt utformet er pedagogisk gode. Vi besøker elever i skolen og snakker om bruken av læremidler og vi har deltatt på flere workshops. Statped har også fått ekstra bevilgninger, noe vi håper at vil videreføres i fremtiden slik at forutsigbarheten blir bedre. Vi jobber med å få utnyttet midlene på en god måte, blant annet ved investeringer i nytt utstyr, bla. punktprintere, printer for å lage kart og punktskriftbrett. Vi jobber med å utvikle mer pedagogisk materiell til skolestart og sette i gang prosjekt om matematikk. Det er en utfordring at Statped er oppdragsbaserte, men vi prøver å komme inn på arenaer der vi kan påvirke kommunene. Kompetansebygging i kommunene på sasetap er nødvendig – og dette gjelder langt utover universelt utformede læremidler. Vi har også deltatt i flere innspillsrunder med faglige brukerråd, vi er i gang med et prosjekt for å synliggjøre hva Statped kan bidra med. Vi skal også fremskaffe kunnskapsgrunnlag for hva kommunene trenger som gjelder sasetap, noe som skal svares ut til Kunnskapsdepartementet i juni 2024. En utfordring til kommunesektoren: Statped bygger kompetanse, men vi opplever stadig at vi rykker tilbake til start. Kompetansen følger ikke barnet. Det vil si at ved hver overgang (for eksempel fra barnehage til skole) må kompetansen bygges opp fra start.

3. Diskusjon

Likestillings- og diskrimineringsombud Bjørn Erik Thon: Hva gjenstår nå og hvor går vi herfra? Vi må ha en diskusjon om tjenestekatalogen, støttetjenesten og standardiseringsarbeidet. Det politiske ansvaret ligger hos Kunnskapsdepartementet. Vi ønsker også at diskusjonen går inn på dette med kompetanseoverføring ved overganger som Statped tok opp. Kan noen svare ut dette med kartleggingsprøvene og de nasjonale prøvene? Er det noen flere som kan samarbeide som ennå ikke har begynt å snakke sammen?

Cato Lie (FFO): Universell utforming er utfordringer på repeat. Det er synd at veikartet for universell utforming er lagt i en skuff. Brukermedvirkning er viktig – det er vi som vet hvor skoen trykker. Her er det stor svikt på mange områder. Det er alvorlig at de nasjonale prøvene ikke er universelt utformet.

Øystein Nilsen (Udir): Vi kommer gjerne med et skriftlig svar som kan sendes ut til deltakerne i etterkant når det gjelder det som er tatt opp om de nasjonale prøvene og kartleggingsprøvene som kan sendes ut i etterkant. Her vil jeg nevne at det finnes tegnspråk og punktskrift-versjoner av prøvene. Det jobber mye med universell utforming og vi skal få til det.

Lena Beate Hamborg (Aftenposten Junior skole/ Forleggerforeningen): Vi samarbeider tett med personer som er blinde, men skulle ønske at det gikk an å lage et nettverk for personer som selv er blinde som kan brukes til testing. Altså et samlingspunkt med de som er i målgruppa og/eller jobber med tilgjengelige læremidler.

Siri Smedsrud (Foreldre til blinde barn): Jeg er enig i at det kan være en god idé med et slikt samlingspunkt, men vi må ikke legge byrden over på barna. Barna og foreldrene har nok med å manøvrere i en lite tilpasset skolehverdag.

Lena Beate Hamborg (Aftenposten Junior skole/ Forleggerforeningen): Det jeg mente med mitt forslag var først og fremst testing med voksne, men vi tester allerede læremidler med (alle) barn hver uke.

Yngvar Nordberg: Vi har fått mer penger som skal brukes til brukerinvolvering, noe som skal inn i Standard Norge sitt arbeid.

Forleggerforeningen: Det som er kalt hurtigsporet innebærer at man må fjerne og avpublisere innhold. Vi får telefoner fra lærere som er frustrert over at innhold er fjernet fordi de har vært veldig fornøyd med pedagogiske løsninger som har blitt fjernet.

Likestillings- og diskrimineringsombud Bjørn Erik Thon: Vi går videre til å diskutere støttetjeneste og tjenestekatalog.

Barneombud Inga Bejer Engh: Vi må også adressere dette med lekkasje av kompetanse – det veiledes på enkeltbarn og ikke på system. Hvis vi skal lage noen gode systemer nå, må systemet utformes slik at veiledningen og kompetansen beholdes og ikke renner ut. Jeg håper KS og Kunnskapsdepartementet kan få til å bevare denne kunnskapen.

Eva Kirkevik (Bergen kommune): Støttetjenesten må svare på når det kan være aktuelt med unntak, men det er viktig at vi får rettet opp det som er enkelt å rette opp før vi begynner å snakke om unntak.

Likestillings- og diskrimineringsombud Bjørn Erik Thon: hva kan vi forvente oss neste gang vi møtes, for eksempel midten av februar, av støttetjenesten og tjenestekatalogen? Hvor langt har dette kommet da?

Udir: Det kommer snart det anbefalinger til Kunnskapsdepartementet om veivalg på en tjenestekatalog. Og da vil ballen ligge hos departementet. Ad en støttetjeneste er vi ferd med en utlysning nå, og det vil være klart om et år. I februar kan vi si noe om status. Da vil mange av de rundt bordet ha vært involvert i prosessen allerede. I dag har det kommet mange gode innspill fra Eva Kirkevik fra Bergen når det gjelder utforming av en støttetjeneste. Vi må avklare forventinger når det gjelder dette med lekkasje av kompetanse.

Likestillings- og diskrimineringsombud Bjørn Erik Thon: Vi må ta et skritt om gangen, men man kan ikke drive og utrede i all fremtid heller. Støttetjeneste/tjenestekatalog kan utvikles underveis – vi kan ikke ha en pilot nr. 1, pilot nr. 2 og pilot nr. 3 osv.

Udir: Nøkkelen er standardisering. Vi må jobbe parallelt – en tilskuddsordning kan bidra til å stimulere markedet. Vi har kommet ganske langt på en støttetjeneste.

Terje Andre Olsen (Norges blindforbund): Det er hevdet at ingen her i rommet syns at det er ok å stenge funksjonalitet som ikke er universelt utformet, men jo, jeg syns det. Noen må sørge for at UU-tilsynet har nok penger slik at de kan svare når aktører ringer for veiledning.

Barneombud Inga Bejer Engh: UU-tilsynet skriver i sitt notat at det er snakk om brudd på grunnleggende krav til universell utforming. Det er viktig å huske på det – det er ikke først og fremst de mest kompliserte tingene som må rettes opp.

Likestillings- og diskrimineringsombud Bjørn Erik Thon: UU-tilsynet har veldig lite ressurser. De er nødt til å ha mer ressurser hvis de skal ha en mer veiledende rolle, slik flere aktører peker på.

FFO: Vi har jobbet for at UU-tilsynet skal få mer ressurser, og vil fortsette med det.

Likestillings- og diskrimineringsombud Bjørn Erik Thon: Vi skal ha et møte med Kultur- og likestillingsdepartementet om evaluering av lavterskeltilbudet, blant annet Diskrimineringsnemnda og UU-tilsynet på fredag denne uka.

Cappelen Damm: UU-tilsynet overforenkler problemstillingene. Det er ikke bare enkle løsninger, vi hadde rettet de enkle feilene. Vi blir sittende fast i de vanskelige tingene fordi vi må rette alt for ikke å få bot fra UU-tilsynet. Vi mener vi må gjøre mest mulig best mulig for alle. Vi ønsker forståelse for at vi kan vente med noen ting. Vi må være pragmatiske slik at det gir maks utbytte for flest mulig.

IKT Norge: Ingen har ordnet alle sine feil på egne nettsider, heller ikke regjeringen, LDO eller UU-tilsynet. Den eneste årsaken til at vi har rettet ting er UU-tilsynet, og de kommuniserer ikke med aktørene.

Likestillings- og diskrimineringsombud Bjørn Erik Thon: Kan noen svare på dette med kompetanseoverføring ved overganger?

Statped: Vår erfaring er at det er komplisert for liten kommune å bygge opp kompetanse som varer. Det er mange store og mellomstore kommuner som har mange med sansetap, men det er ikke noe samarbeid på tvers. Mye kompetanse må inn for å bygge opp kompetanse i en kommune. Hvis man skal starte på nytt hver gang, brukes det et sluk av ressurser fra Statped.

Asbjørn Finstad (KS): Vi tar med dette tilbake til KS og vil komme tilbake til dette senere.

Terje Andre Olsen (Norges blindeforbund): En løsning på dette kan være slik man hadde før: fylkestingpedagoger som kunne følge opp barnet direkte.

4. Avslutning

Likestillings- og diskrimineringsombud Bjørn Erik Thon: Til neste gang vil det altså komme noe skriftlig på nasjonale prøver og kartleggingsprøver fra Udir. Da forventer å ha kommet lengre på støttetjeneste og tjenestekatalog. Her er det mulig å bruke Eva Kirkevik (Bergen kommune) og Lena Beate Hamborg (Aftenposten Junior skole) sin kompetanse. På neste møte vil vi diskutere dette med skoleoverganger mer konkret.

Statssekretær i Kunnskapsdepartementet Sindre Lysø: I dag har vi fått gode påminnelser om hvorfor dette er viktig. Vi er glade for at det er bred tilslutning til retningen i strategien og at vi har ivaretatt hovedutfordringene i strategien. At vi er forent om retningen, gjør at det er lettere å konkretisere løsninger og forankre disse med alle relevante aktører. Når det gjelder støttetjeneste og tjenestekatalogen må vi gå videre og konkretisere løsninger. Angående bevilgninger anmodes aktørene til å følge med på statsbudsjettet som legges frem 6. oktober.

Regjeringen holder dette arbeidet høyt på dagorden. Vi har kommet videre og Eva Kirkevik kommer med mange gode og konkrete innspill. Når det gjelder overganger og kompetanseoverføring og samarbeid på tvers av offentlige etater, er dette noe regjeringen jobber med. Det gjelder på mange områder (helse – skole – arbeid). Vi får et lovverk som er tydelig på hva som forventes. Fullføringstall i videregående skole viser at elever med nedsatt funksjonsevne fullfører i langt mindre grad, det er problematisk. Det er viktig å tydeliggjøre ansvar mellom Statped, Udir osv. Vi satser mye på kompetanseløftet for inkluderende opplæring, og her har det vært veldig høye søkertall. Dette har

vært en svært nyttig konferanse, og vi må holde trykket oppe. Målet er vi enige om, og det gjør alt lettere.

Barneombud Inga Bejer Engh: Frustrasjonen om UU-tilsynet må løftes til riktig departement, som er Kommunal- og distrikstdepartementet. Når det gjelder dette med metodefrihet vil jeg bare si at det må være frihet som er underlagt pedagogiske og juridiske rammer.